

ДЕПУТАТ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

№ _____ від «05» 02 2026р.

Голові Харківської обласної ради
Тетяні ЄГОРОВІЙ-ЛУЦЕНКО

ДОВІДКА

про звіт депутата Харківської обласної ради VIII скликання перед виборцями

1. ЛЕХАН ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА
2. Дата проведення 12.02.2026
3. Місце проведення: м. Харків, вул. Мироносицька, 56 (додатково онлайн)
4. Коротка інформація щодо звіту

За 2025 рік, я як депутатка Харківської обласної ради, була присутня на 6 пленарних засіданнях Харківської обласної ради VIII скликання та провела 10 засідань Постійної комісії обласної ради з питань соціальної політики, співпраці з інститутами громадянського суспільства соціального спрямування та у справах учасників АТО/ООС, на яких розглянуто 82 питання.

Протягом року також була долучена до інших комісій та робочих груп:

- комісія з відбору кандидатів на посаду фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб при Управлінні у справах ветеранів Харківської обласної державної (військової) адміністрації;
- робоча група з вивчення питань діяльності КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЦЕНТР МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ "ЗЕЛЕНА ДІБРОВА"»;
- організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щорічного обласного соціокультурного проєкту «Наші серця - дітям»;
- комісія з приймання-передачі об'єктів соціальної інфраструктури Харківської клінічної лікарні на залізничному транспорті № 1 філії «Центр охорони здоров'я» акціонерного товариства «Українська залізниця» у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області;

- комісія з приймання-передачі об'єктів соціальної інфраструктури Харківської клінічної лікарні на залізничному транспорті № 2 філії «Центр охорони здоров'я» акціонерного товариства «Українська залізниця» у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області.

Як голова Комісії з питань соціальної політики, співпраці з інститутами громадянського суспільства соціального спрямування та у справах учасників АТО/ООС та депутат Харківської обласної ради Європейська Солідарність – Харківщина на постійній основі працюю з учасниками бойових дій, ветеранами та ветеранками, військовослужбовцями та їх родинами, родинами безвісти зниклих та загиблих захисників і захисниць, громадськими об'єднаннями, ліквідаторами чорнобильської катастрофи, літніми самотніми людьми, ВПО та іншими незахищеними верстами населення.

Серед значимих проблем з якими сьогодні стикаються наші Герої, Героїні та їх родини, особливо в рамках об'єднаних територіальних громад, є недостатність доступу до якісної медичної допомоги та реабілітаційних програм. Багато ветеранів і ветеранок зазнали поранень або відчують наслідки психологічних травм, що вимагають комплексного та своєчасного а іноді і дорогавартісного лікування.

За результатами опрацювання звернень громадян, виїзних зустрічей та міжвідомчої взаємодії встановлено, що однією з найбільш системних проблем залишається недостатній рівень фінансової підтримки та низький ступінь соціальної інтеграції окремих вразливих категорій населення. Це питання не є поодиноким і, на жаль, повторюється у більшості громад, що свідчить про його структурний характер.

Особливої уваги, потребує доступ ветеранів до освіти, програм професійної перепідготовки та можливостей офіційного працевлаштування або здійснення підприємницької діяльності у Харківському регіоні. Саме ці напрями мають визначальне значення для формування економічної самостійності осіб після завершення військової служби та забезпечення їм гідного рівня життя. Водночас у ході роботи неодноразово фіксувалися випадки, коли наявні державні або місцеві програми залишаються малодоступними через брак інформації, складні умови участі або неврахування реальних потреб ветеранів.

Окремим блоком у діяльності комісії розглядається ситуація сімей ветеранів, які стикаються з додатковими фінансовими та емоційними труднощами. Йдеться, зокрема, про родини, де відбулася втрата годувальника або суттєво зменшилася його здатність брати участь у забезпеченні побутових та економічних потреб домогосподарства. У таких випадках соціальна підтримка має бути комплексною та спрямованою не лише на надання разової допомоги, а й на довгострокове зниження рівня вразливості сім'ї.

У ході аналізу соціально-економічного становища внутрішньо переміщених осіб було встановлено низку системних проблем, які мають комплексний та затяжний характер. Насамперед ідеться про втрату житла як одного з базових елементів безпеки та стабільності. Для значної частини ВПО

житлове питання залишається невирішеним упродовж тривалого часу, що змушує людей перебувати в умовах тимчасового проживання, залежності від орендного ринку або підтримки приймаючих громад. У реальній роботі з людьми постійно відчувається, що саме відсутність власного житла є тим чинником, який не дає відновити відчуття нормальності життя.

Тісно пов'язаною з цим є проблема відшкодування за втрачене або зруйноване майно. Механізми компенсації, передбачені державою, часто сприймаються внутрішньо переміщеними особами як складні, тривалі та малозрозумілі. Процеси збору доказів, підтвердження права власності та очікування рішень займають значний час, що фактично відкладає можливість відновлення житлових та майнових умов на невизначений період. У результаті люди залишаються в ситуації правової та фінансової невизначеності, яка лише поглиблює соціальну напругу.

Окремої уваги потребує психологічний стан внутрішньо переміщених осіб. Переміщення, втрата звичного середовища, розрив соціальних зв'язків, а також загибель або зникнення близьких людей мають довготривалий травматичний вплив. До цього додається втрата роботи або професійної реалізації, що для багатьох стає не лише економічною, а й глибоко особистісною кризою. У розмовах з ВПО часто відчувається втома і внутрішня напруга, яка накопичується через постійну необхідність адаптуватися до нових умов без чітких гарантій на майбутнє.

Суттєвою проблемою залишається і брак фінансових ресурсів, що змушує окремих внутрішньо переміщених осіб повертатися за місцем реєстрації або у небезпечні регіони, попри ризики для життя та здоров'я. Такі рішення зазвичай не є усвідомленим вибором, а радше вимушеним кроком через неможливість забезпечити базові потреби на новому місці проживання. Це свідчить про недостатню сталість існуючих механізмів підтримки та потребу у більш довгострокових і комплексних рішеннях.

Проблеми з яким стикаються ліквідатори ЧАЕС потреба у медичному забезпеченні: гідне медичне обслуговування, харчування у медичних закладах, збільшення програми санаторно-курортного лікування, зубопротезування, програми по забезпеченню безкоштовними ліками; перерахування пенсії родинам/дружинам, зміни нарахувань на житлово-комунальні послуги. Потреба у розробці загальної програми для цієї категорії громадян. Активно працюю з представниками ініціативної групи з реалізації та захисту конституційних прав учасників ліквідації Чорнобильської катастрофи.

У межах реалізації Меморандуму про співпрацю з Національною академією Національної гвардії України вже другий рік поспіль здійснюється системна робота з роз'яснення положень програми підтримки Захисників і Захисниць Харківської області. У ході чергового візиту до Академії проведено бінарне заняття з курсантами-випускниками гуманітарного факультету, під час якого було детально висвітлено питання формування та реалізації програми підтримки, а також роль майбутніх офіцерів у соціальному супроводі військових і членів їхніх сімей. Акцент було зроблено на практичних аспектах

взаємодії з громадою та виявленні потреб особового складу, що дозволяє курсантам усвідомити важливість комплексного підходу до підтримки захисників і захисниць та закласти основу для ефективної реалізації програм на регіональному рівні.

Моя команда ГО "Дружини ветеранів" вкотре стала співorganizаторами V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектору безпеки та оборони: виклики сьогодення», Національної академії Національної гвардії України, метою конференції стало обговорення соціальних проблем, стану і перспектив соціального розвитку сектору безпеки та оборони України внаслідок змін у суспільстві, пошук шляхів їх вирішення, впровадження кращого міжнародного та вітчизняного досвіду, поліпшення соціального управління і військово-соціальної роботи, підвищення якості соціальної та гуманітарної підготовки військовослужбовців, покращення державних соціальних стандартів і гарантій військовослужбовцям та членам їх сімей. В межах конференції я поділилася досвідом реалізації пілотного проекту Міністерства соціальної політики щодо соціального супроводу військовослужбовців та членів їхніх сімей у ЗСУ відповідно до постанови КМУ №1050 в якому брала участь особисто.

У практичному аспекті було представлено конкретні механізми організації соціальної підтримки на рівні військових частин, методи виявлення потреб родин та ефективні підходи до надання консультацій і психологічної допомоги. Особливу увагу було приділено інтеграції індивідуального супроводу з груповими заходами, що дозволяє підвищити результативність підтримки та забезпечити комплексне вирішення соціальних, економічних та психологічних потреб військовослужбовців та їхніх сімей.

По запрошенню громадських організацій приймала участь у круглих столах, тренінгах, громадських слуханнях щодо соціальних прав Захисників та Захисниць:

- Вступ до ЗВО у 2025 році: можливості для захисників, захисниць і їхніх дітей.
- Реалізація регіональної програми «Захисники і захисниці» - важливий крок до системної допомоги.
- Працевлаштування ветеранів на Харківщині: виклики, шляхи вирішення та підтримка.
- Медичне забезпечення, безкоштовне лікування та санаторно-курортне забезпечення.
- Соціальний супровід, як один із головних аспектів до реінтеграції ветеранів.

Приймала участь у чотириденному циклі навчання в Академії Жіночого Лідерства за сприяння Національного Демократичного Інституту (NDI). Цей захід став важливою платформою для обговорення актуальних проблем і потреб, пов'язаних із забезпеченням прав жінок. Під час навчання розглядали

широкий спектр питань, включно з захистом прав жінок, питаннями здоров'я та безпеки, підтримкою жінок-лідерок та протидією насильству щодо жінок.

Стала членом закритого німецько-українського клубу Lions «ВОЛЯ», при цьому моя команда ГО «Дружини ветеранів АТО» та я стали першими представниками Харкова в цій міжнародній мережі яка нараховує більш ніж 1,5 млн членів і членкинь.

У рамках участі в триденній конференції Lions Club у м. Львів, де були присутні представники з Нідерландів, Італії, Фінляндії, Бельгії, Франції та Литви, США, Польщі та інших країн було презентовано широкий спектр проектів, що охоплюють соціальні ініціативи та масштабні гуманітарні програми. Конференція слугувала платформою для обміну досвідом та апробації ефективних моделей реалізації суспільно значущих ініціатив.

У межах заходу було акцентовано на презентації Харкова як міста стійкості, незламності та активної життєвої позиції населення. Було представлено дослідження та практичний досвід реалізації програм підтримки ветеранів та їхніх родин, а також внутрішньо переміщених осіб.

У науковому та практичному контексті участь у подібних міжнародних платформах має значну цінність для Харківської області, для мене і моєї команди особисто, оскільки сприяє залученню міжнародних ресурсів, обміну ефективними практиками соціальної підтримки, розробці та впровадженню комплексних програм відновлення громад та зміцнення соціальної інтеграції вразливих груп населення.

Протягом 2025 року здійснено системну реалізацію програм соціальної та гуманітарної підтримки вразливих категорій населення Харківської області. Було доставлено 536 продуктових наборів родинам ветеранів, родинам загиблих Героїв, родинам, які очікують повернення Захисників і Захисниць, родинам, що перебувають у складних життєвих обставинах, особам похилого віку та внутрішньо переміщеним особам. Крім того, 141 родина була забезпечена життєво необхідними лікарськими засобами, а понад 300 гігієнічних наборів передано мешканцям регіону для задоволення базових потреб особистої гігієни.

У межах підтримки військовослужбовців у медичних закладах Харківської області було передано 376 пакунків «турботи», що включали харчові продукти та засоби гігієни. Значним досягненням стала організація забезпечення кисневого апарата для тяжкохворої дитини, що дозволило надати критично важливу медичну допомогу. Реалізація зазначених ініціатив демонструє комплексний підхід до соціальної та гуманітарної підтримки ветеранів, їхніх родин, ВПО та інших уразливих груп, спрямований на підвищення якості життя та забезпечення життєво необхідних ресурсів у кризових умовах.

Продовжуємо надавати цільову підтримку військовослужбовцям, які перебувають на передовій. У 2025 році забезпечено 20 бойових позицій необхідним обладнанням та ресурсами для організації життєдіяльності та ефективного виконання службових завдань. Серед наданого – генератори електроенергії, обігрівачі, зарядні станції, будівельні матеріали для

облаштування побутових умов, посуд, ковдри, подушки, засоби гігієни, продукти харчування а також якісне військове взуття, маскувальні засоби та інші матеріально-технічні ресурси.

Крім того, забезпечення бойових підрозділів сучасними технічними та побутовими засобами сприяє збереженню фізичного та психологічного потенціалу військовослужбовців, що є важливим елементом комплексного підходу до організації їхньої підтримки в умовах війни.

Під моїм керівництвом команда ГО «Дружини ветеранів АТО» отримала офіційний статус надавача соціальних послуг, що дозволило структурувати та систематизувати нашу підтримку для цільових груп. Протягом року допомогу отримали 1260 родин, що охоплює 3690 осіб, включаючи ветеранів, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб. Було надано 746 консультацій, організовано роботу кризового телефону підтримки, а також проведено понад 600 годин індивідуальної та групової психологічної допомоги.

У межах комплексної програми підтримки реалізовано понад 70 заходів арттерапії та майстер-класів, спрямованих на відновлення ментального здоров'я та підвищення психологічної стійкості учасників.

Окрім цього, я постійно здійснюю контроль за професійним складом команди, яка систематично проходить навчання та підвищує свою кваліфікацію, що дозволяє підтримувати високий рівень експертності та ефективності надання соціально-психологічних послуг. Я вважаю що така системна діяльність сприяє довгостроковій інтеграції ветеранів і членів їхніх родин у соціальне середовище, зміцненню емоційного ресурсу та підвищенню загальної якості життя.

5. Підсумки обговорення звіту (доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю)

«05» 02 2026 року

Ольга ЛЕХАН